หัวข้อ	การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง (The Practical application of the Sufficient Economy Philosophy of the Comptroller General's Department officers.)
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี
ชื่อนักศึกษา	นางสาวอัจฉรี ชูช่วย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง และเพื่อศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาและกระตุ้น ให้เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ตลอดจนหน่วยงานในอนาคต กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 251 คน ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการกรมบัญชีกลางส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 25 - 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส และมีสมาชิกในครอบครัว 3 - 5 คน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งปฏิบัติงาน มีรายได้ต่อเดือน 20,000 - 30,000 บาท ขึ้นไป มีการออมเดือนละ 1,000 - 5,000 บาท และมีหนี้สินอยู่บ้าง

2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.61, S.D. = .498) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ($\overline{X}$ = 3.91,S.D. = .652) รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .671) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .606) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .707) ด้านความพอประมาณ ($\overline{X}$ = 3.28, S.D. = .728)

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินชีวิตของข้าราชการ กรมบัญชีกลาง

Abstract

The objectives of this research were to examine the extent to which the philosophy of sufficiency economy has been applied by the Comptroller General's Department officers to their everyday activities; and the way the Comptroller General's Department officers apply the sufficiency economy concept to their lifes in order to find the appropriate methods to develop and create widespread application of this concept. The samples used in this research were 251 individuals. The method used to analyze data in this research would be the basic statistics: frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of this research found that:

1. Most of the Comptroller General's Department officers were female, aged between
25 - 35 years. They had bachelor degree. They were single and typically had 3 - 5 family members. They were in practitioner level with salary more than 20,000 - 30,000 baht per month which was used for saving around 1,000 - 5,000 baht. It was also found that they had small amount of debt. 2. From the collected data, it couid be analyzed that the majority of Comptroller General's Department had applied the philosophy ($\overline{X}$ = 3.61, S.D. = .498), when considering in each aspect, the results found that every aspect was at high level: self - immunity ($\overline{X}$ = 3.91 ,S.D. = .652), reasonableness ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .671), knowledge ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .606), morality ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .707), moderation ($\overline{X}$ = 3.28, S.D. = .728).

Key word : Philosophy of Sufficient Economy, Officers way of life, The Comptroller General's Department

.

ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2549: 1) เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ โดยคำนึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจ อีกทั้งยังช่วยให้คนมีสติและเกิดปัญญาในการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยแท้จริงแล้วก็คือหลักธรรมนั้นเอง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทั่วไปในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการดำเนินชีวิตอยู่การพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่น้อยเกินไป ไม่มากเกินไป หรือไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่งและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง ทุกการตัดสินใจการกระทำ การลงทุน ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผลคำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก

ขณะเดียวกันสำหรับผู้ที่จะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องเห็นความสำคัญของความรู้และการเรียนรู้ การมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

กรมบัญชีกลางได้น้อมนำแนวความคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตของข้าราชการ โดยมีนโยบายส่งเสริมให้ข้าราชการทุกระดับนำความคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการทำงานและการดำเนินชีวิต เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากข้าราชการเป็นทรัพยากรบุคคลของกรมบัญชีกลาง ต้องยึดมั่นในเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการ มีวินัย ซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมด้วยการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามธรรมเนียมของข้าราชการ ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อภารกิจต่อเพื่อนร่วมงานต่อผู้ใต้บัญชาและประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ต้องอยู่ในกรอบระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้ข้าราชการต้องเผชิญปัญหารอบด้านในการดำเนินชีวิต เช่น การมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพใจ การแสวงหาปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันด้วยข้อจำกัดของเงินเดือน รวมถึงภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเงินและหนี้บัตรเครดิตมาเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือสินค้าฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ล้วนเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้กับข้าราชการเป็นอย่างมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือจะเป็น

ทางออกช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างไรในความพอประมาณความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม โดยศึกษาจากกลุ่มข้าราชการกรมบัญชีกลาง เพื่อที่จะสามารถนำสารสนเทศที่เป็นผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการได้อย่างกว้างขวาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง

2. เพื่อศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาและกระตุ้น ให้เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ตลอดจนหน่วยงานในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูลในเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง” โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อยู่ได้อย่างพอเพียงกับรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ภายใต้ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ข้าราชการกรมบัญชีกลาง จำนวน 676 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการกรมบัญชีกลาง จำนวน 251 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) แบ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. สถานภาพการสมรส 5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว 6. ระดับตำแหน่ง 7. รายได้ต่อเดือน 8. การออม และ 9. ภาระหนี้สิน

ปัจจัยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่ 1. ความพอประมาณ 2. ความมีเหตุผล 3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี 4. เงื่อนไขความรู้ และ 5. เงื่อนไขคุณธรรม

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง

2. ผลการศึกษาจะสามารถนำแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาและกระตุ้น ให้เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ตลอดจนหน่วยงานในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ คือ ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในกระทรวง ทบวง กรม ฝ่ายพลเรือน ซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับปัจจุบันคือ พ.ศ. 2551)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลางที่อยู่บนพื้นฐานที่สามารถพึ่งตนเองได้และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันในตนเอง รู้จักพอประมาณ และการเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน เดินทางสายกลาง ไม่หลงใหลไปตามกระแสวัตถุนิยม ซึ่งแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

ทางสายกลาง หมายถึง มีความ “พอดีพอเหมาะ” ไม่ตึงเกินไปและไม่หย่อนเกินไปไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป หรือไม่มากจนเกินไปและไม่น้อยจนเกินไป

ความพอประมาณ หมายถึง มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จัดสรรเงินเพื่อการออม จึงทำให้มีเงินเหลือเก็บ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ความพอประมาณก็สามารถกู้เงินมาใช้จ่ายในครอบครัวได้ แต่ต้องไม่ใช้จ่ายในการรักษาและเสริมสร้างสถานภาพทางสังคม

ความมีเหตุผล หมายถึง การพิจารณาที่จะดำเนินการหรือวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ ไม่ย่อท้อ คำนึงถึงเหตุและปัจจัยแวดล้อมทั้งหมด พิจารณาในระดับของความพอประมาณโดยไม่คำนึงถึงความหรูหรา สามารถไปใช้ในการดำเนินชีวิต

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การใส่ใจดูแลสุขภาพของตนเองและสมาชิกในครอบครัว โดยมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสุขภาพประจำ มีการแบ่งรายได้เพื่อเป็นเงินออมให้กับตนเองและครอบครัว

เงื่อนไข หมายถึง การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

ความรู้ หมายถึง การได้รับโอกาสเรียนรู้จากเทคโนโลยีหรือข่าวสารต่างๆ โดยการศึกษาอบรมหรือสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและยกระดับการศึกษาของตนเอง ทำให้เท่าทันกับเหตุการณ์

คุณธรรม หมายถึง การมีคุณธรรมและจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต นำหลักคำสอนของศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตตามหลักของคุณธรรม ด้วยการประพฤติดี ละเว้นความชั่ว ยึดมั่นในศีลให้ มีความอดทน มีความเพียร มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงาน จึงจะทำให้มีผลต่อความสำเร็จของงาน

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยหลักการด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขด้านความรู้และด้านคุณธรรม ซึ่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นหนึ่งในแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานเป็นปรัชญาในการดำรงชีวิต ที่ยึดหลักความพอเหมาะพอดี มีเหตุและความไม่ประมาท ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถือปฏิบัติด้วยพระองค์เองอย่างต่อเนื่องยาวนานดำรงชีวิตเป็นแบบอย่างได้อย่างสมบูรณ์ ได้พระราชดำริให้คนไทยนำไปปฏิบัติตั้งแต่ปี 2517 ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ความตอนหนึ่งว่า

"... การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอน ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและการใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่เน้นแผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วยก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศหลายประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในเวลานี้..."

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา ความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม

สรุปหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ (ปรียานุช พิบูลสราวุธ, 2549: 10)

1) กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2) คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3) คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อมๆ กัน ดังนี้ (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

4) เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องการอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ (1) เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ (2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง

5) แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นหลักปรัชญาแนวคิดในการดำรงชีวิต บนทางสายกลาง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

ในตัว พออยู่พอกิน ไม่ฟุ่มเฟือย พึ่งตนเอง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น โดยใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องจากแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งปรัชญาสำหรับพัฒนาประเทศ และสำหรับดำเนินชีวิตของบุคคล จะดำเนินชีวิตอย่างไรจึงเรียกว่าปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นข้อกังขาอันดับแรก วิธีคิดง่ายๆ ได้แก่ การพิจารณาว่ามนุษย์เราประกอบด้วยสองส่วน คือร่างกาย และจิตใจ ซึ่งต่างต้องได้รับการตอบสนอง ร่างกายจะอยู่ได้ต่อเมื่อมีสิ่งหล่อเลี้ยงตามที่ธรรมชาติกำหนดมา ฉะนั้นเราต้องแสวงหาให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ร่างกายต้องการด้วยสังคมยอมรับ เมื่อใดได้มาครบถ้วน เมื่อนั้นร่างกายจะอยู่ในสภาพ “เพียงพอ” การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีทั้งความ “เพียงพอ” ทางร่างกาย และ “พอเพียง” ทางจิตใจ ซึ่งต้องรับการฝึกฝนให้เข้าใจ และเกิดวินัยที่จะปฏิบัติตามความเข้าใจนั้นๆ

ความพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านต่างๆ

การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในระดับต่างๆโดยพิจารณาถึงความพอเพียงในการดำเนินชีวิตทุกย่างก้าว ได้แก่

1. ด้านเศรษฐกิจ ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่ลงทุนเกินขนาด คิดและว่างแผนอย่างมีเหตุผลและคุณธรรมรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมสัมฤทธิ์ผลและทันกาล

2. ด้านจิตใจ เข้มแข็ง กตัญญู มีความเพียร มีจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีคุณธรรมอันมั่นคงสุจริต จริงใจ คิดดี ทำดี แจ่มใส เอื้ออาทร แบ่งปัน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานสัมพันธ์ รู้รัก สามัคคี เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน รักษาเอกลักษณ์ ภาษา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาด ประหยัดและรอบคอบ ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและคงอยู่ชั่วลูกหลาน

5. ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมตามภูมิสังคม พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

ทฤษฎีในการดำเนินชีวิต

วิทยากร เชียงกูล (2548: 48) ได้กล่าวถึงการดำเนินชีวิตซึ่งดาไล ลามะ ได้กล่าวไว้ว่าเป็นสิ่งที่น่าพิจารณาเกี่ยวกับความโลภคือแม้ว่าจุดหมายลึกๆ คือ การแสวงหาความพอใจแต่น่าแปลกที่หลังจากได้ในสิ่งที่ใจปรารถนาแล้วคุณก็ยังรู้สึกไม่พอใจอยู่ดีนั้นเอง สิ่งที่ขจัดความโลภได้อย่างแท้จริงคือความพอใจ ถ้าคุณมีความรู้สึกพอใจมากเพียงพอการที่คุณจะได้เป็นเจ้าข้าวเจ้าของสิ่งนั้นหรือไม่ก็ไม่สำคัญ ไม่ว่าจะได้หรือไม่ได้คุณก็ยังรู้สึกพอใจอยู่ดี

Maslow (1959: อ้างถึงใน รุ่ง แก้วแดง, 2549: 64 – 65) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Neede Theory) ซึ่งความต้องการอาจเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการระดับต่ำสุดหรือความต้องการทางด้านร่างกาย

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety & Security Needs) ประกอบด้วย ความต้องการความปลอดภัย ปรารถนาที่จะได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตรายต่างๆ ที่จะมีต่อร่างกาย

3. ความต้องการด้านความรักจากสังคม

(Love or Social Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นชื่นชอบตน มีความสำคัญต่อผู้อื่นและเป็นสมาชิกของกลุ่มที่สมาชิกของกลุ่มอื่นๆ ยอมรับ

4. ความต้องการความยกย่องเคารพ (Esteem Needs) หมายถึง ความต้องการให้เกิดความเคารพตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ประสบความสำเร็จและการได้รับการยอมรับ

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุด ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลนั้นได้ใช้ความสามารถของตนในทุกด้านได้เป็นทุกอย่างที่ตัวเขาปรารถนาจะเป็น ซึ่งแต่ละคนจะไม่เหมือนกันสุดแต่ความสามารถและความต้องการของคนนั้นๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาธิต พูลยรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่อง “ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษา กองพันทหารสื่อสารที่ 6 กองพลทหารราบที่ 6 จังหวัดร้อยเอ็ด” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของข้าราชการทหารในกองพันทหารสื่อสารที่ 6 กรมทหารราบที่ 6 ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทีมีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิต แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน การเข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน และความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทีระดับ .05

นภาพรรณ วงค์มณี (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การนำแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมแตกต่างไปตาม

จิรายุ พ่วงศรี (2550) ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของคนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ถึงปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลว่ามีผลต่อการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 ด้าน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจน ให้พอมีพอกินและมีสัมมาอาชีพ ให้มีชีวิตทีเรียบง่ายและให้ยึดถือทางสายกลาง

สัณห์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร และเพื่อนำเสนอรูปแบบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารผล

การศึกษาพบว่า สำหรับความรู้ความความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมองค์กรของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับเข้มแข็งมาก และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง มาเป็นพื้นฐานของกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงตัวแปรอิสระของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ว่ามีผลต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร เพื่อจะนำไปพัฒนาต่อไป ดังปรากฏในกรอบความคิดในงานวิจัยครั้งนี้ ตามแผนภาพต่อไปนี้

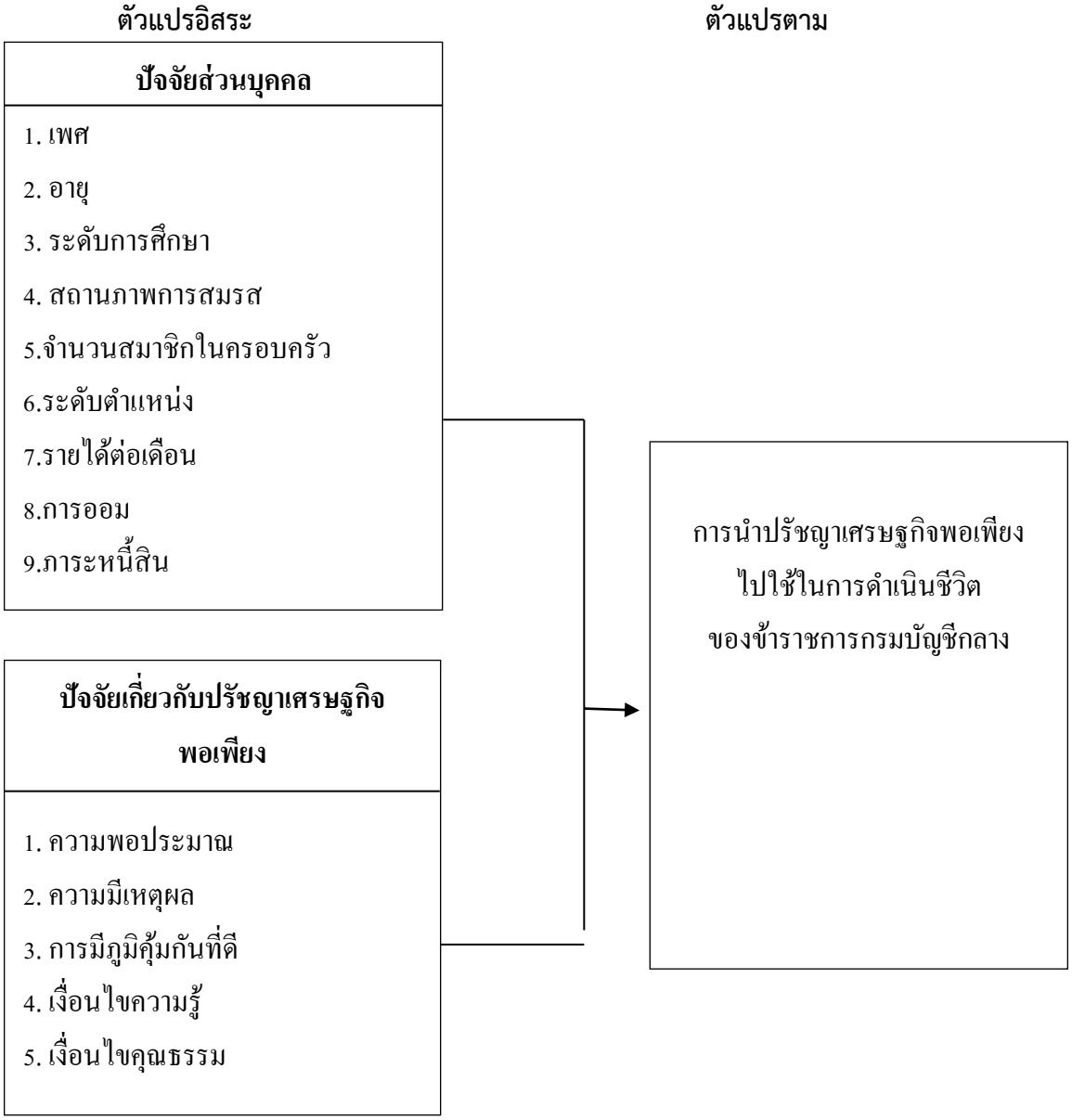

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรทั้งหมด 676 คน ซึ่งเป็นการศึกษาโดยใช้ สูตรของTaro Yamane (1973: อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545) เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด ที่จะยอมรับได้ว่ามากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 ผลการคำนวณทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 251 คน แล้วทำการเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 251 คน

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยผลจาการคำนวณได้ดังนี้

สูตร $n = \frac{N}{(1+N(e)^2}$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05)

แทน $n = \frac{676}{1+676(0.05)^2}$

n = 251.30

ดังนั้น n = 251คน

ดังนั้นจำนวนตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 251 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. สถานภาพการสมรส 5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว 6. ระดับตำแหน่ง 7. รายได้ ต่อเดือน 8. การออม และ 9. ภาระหนี้สิน มีคำถามทั้งหมด 9 ข้อ โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert’s Scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประสานกับข้าราชการในระดับผู้บังคับบัญชาของกรมบัญชีกลาง เพื่อเข้าแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากรในกรมบัญชีกลาง จำนวน 251 ชุด ด้วยตนเอง เพื่อจะได้อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามในการวิจัยครั้งนี้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

โดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ที่ใช้ในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยด้านงานของกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการ สถานีดับเพลิงและกู้ภัยธนบุรี

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการ "การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง" ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพรรณ วงค์มณี (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง "การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน:กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย" ระดับการนำแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1. ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .728 โดยเฉพาะประเด็น การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ทำให้มีเงินเหลือเก็บ รองลงมาประเด็น ควรจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และจัดสรรเงินเพื่อการออมเสมอ ประเด็น บางครั้งมักกู้เงิน หรือ ใช้บัตรเครดิตเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ประเด็น ไม่จำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในการรักษาสถานภาพทางสังคม และประเด็นการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องปรับอากาศ ไม่มีความจำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาธิต พูลยรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่อง "ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษา กองพันทหารสื่อสารที่ 6 กองพลทหารราบที่ 6 จังหวัดร้อยเอ็ด" ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทีมีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิต แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษารายได้ต่อเดือน การเข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน และความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .671 โดยเฉพาะประเด็น ความมีเหตุผล คือ การคิดก่อนทำ เน้นความจำเป็นไม่ใช่ความอยากมีอยากได้ มีความถี่ถ้วนรอบคอบ รองลงมาประเด็นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติงานได้ทุกรูปแบบ ประเด็น มีการวางแผนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานเสมออยู่ ประเด็น ในการซื้อสินค้า/บริการ ไม่ได้คำนึงถึงความหรูหรา หรือ ชื่อเสียงของสินค้านั้นๆ และประเด็น เห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า ความพอเพียง ก็สามารถกู้เงินได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนา สาธรคุณธรรม (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง "คุณธรรม การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย" การปฏิบัติเกี่ยวกับคุณธรรม การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก จำนวน 8 ด้านโดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมากทุก

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในการดำเนินชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .652 โดยเฉพาะประเด็น แบ่งส่วนหนึ่งของรายได้เป็นเงินออมของตนเองและครอบครัวทุกเดือน รองลงมาประเด็น ก่อนเดินทางมีการวางแผนล่วงหน้า ก่อนเสมอประเด็นบัตรเครดิตทำให้การใช้จ่ายในแต่ละเดือนสูงขึ้น ประเด็น ควรเปิดไฟเฉพาะดวง

ที่จำเป็น และเปิดเครื่องปรับ อากาศที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน และประเด็น ใส่ใจดูแลสุขภาพของตนเองและบุคคลใน ครอบครัวอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุ พ่วงศรี (2550) ศึกษาเรื่อง "การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของคนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล" มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ถึงปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลว่ามีผลต่อการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 ด้าน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจน ให้พอมีพอกินและมีสัมมาอาชีพ ให้มีชีวิตทีเรียบง่ายและให้ยึดถือทางสายกลาง

4. ด้านความรู้ในการดำเนินชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .606 โดยเฉพาะประเด็น ทางสายกลาง หมายถึง ความพอดี พอเหมาะ ไม่ตึงเกินไปไม่หย่อนเกินไป ไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป รองลงมาประเด็น องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว บนเงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม ประเด็น เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการประหยัด อดออม ใช้ชีวิตบนทางสายกลาง ประเด็นเศรษฐกิจพอเพียงใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง และประเด็น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำไปใช้ได้กับเกษตรกรรมเท่านั้น การทำธุรกิจหรือภาคอุตสาหกรรมนำไปใช้ไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพรรณ วงค์มณี (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง "การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน:กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพานจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก

5. ด้านคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .707 โดยเฉพาะประเด็น ความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อความสำเร็จของงาน รองลงมาประเด็น การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงสอดคล้องกับหลักของคุณธรรม ประเด็น การฝึกอบรมของหน่วยงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นความรู้อย่างยิ่งในการนำไปปฏิบัติ ประเด็น ผลจากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้มีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต และประเด็นปัจจุบันเงินไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นในการอยู่ดีมีสุขของครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัณห์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร และเพื่อนำเสนอรูปแบบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมองค์กรของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับเข้มแข็งมาก และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของ

ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง”

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการกรมบัญชีกลางส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 25 - 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส และมีสมาชิกในครอบครัว 3 - 5 คน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งปฏิบัติงาน มีรายได้ต่อเดือน 20,000 - 30,000 บาท ขึ้นไป มีการออมเดือนละ 1,000 - 5,000 บาท และมีหนี้สินอยู่บ้าง

2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.61, S.D.=.498) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ($\overline{X}$= 3.91,S.D. = .652) รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .671) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .606) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .707) ด้านความพอประมาณ ($\overline{X}$ = 3.28, S.D. = .728)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ควรจัดแข่งขันการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีรางวัลพร้อมเกียรติบัตรให้แก่ บุคลากรที่ชนะเลิศเพื่อส่งให้บุคลากรทุกระดับโดยเฉพาะบุคคลากรที่มีระดับรายได้ต่ำได้ฝึกฝนหลักการนำไปใช้จริงในชีวิต

2. ด้านความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ควรศึกษารูปแบบการปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงหน่วยงานควรจัดอบรมเรื่องความสำคัญของการนำเสนอหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และวิธีการนำไปใช้ให้แก่บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำ โดยเปิดโอกาสให้ครอบครัวของบุคลากรได้เข้ามารับการอบรมด้วย

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในการดำเนินชีวิต ควรจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างอาชีพเสริมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากร รวมถึงมีการจัดทำโครงการเพื่อให้เกิดการสร้างงานขึ้นมาจริงๆ และมีวิจัยอีกครั้งเพื่อการติดตามผลที่ได้

4. ด้านความรู้ในการดำเนินชีวิต ควรจัดอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่บุคลากรเพื่อมีความเข้าใจมากขึ้น ทำให้มีการวางแผนดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท มีวินัยการใช้จ่ายเงินรวมถึง เตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบทีเกิดจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว

5. ด้านคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ควรมีการศึกษารูปแบบการปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคลากรเพื่อจะได้มีแนวทางที่เหมาะสม ชัดเจน และเป็นรูปธรรมที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาเรื่อง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมบัญชีกลาง เพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนะให้มีการวิจัยในครั้งต่อไปเพิ่มเติมดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะข้าราชการกรมบัญชีกลาง จึงควรศึกษาข้าราชการสังกัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

2. ควรจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างอาชีพเสริมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ ข้าราชการกรมบัญชีกลาง รวมถึงมีการจัดทำโครงการเพื่อให้เกิดการสร้างงานขึ้นมาจริงๆ และมีวิจัยอีกครั้งเพื่อการติดตามผลที่ได้

บรรณานุกรม

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). **การวิเคราะห์สถิติ:สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรายุ พ่วงศรี. (2550). **ศึกษาการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของคนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2556). **วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

นภาพรรณ วงค์มณี. (2553). **การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัฒนา สาธรคุณธรรม. (2551). **การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย**. งานวิจัยสถาบัน.วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย.

รุ่ง แก้วแดง. (2549). **รีเอ็นจีเนียริ่งระบบข้าราชการไทย ภาค 2**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

วิทยากร เชียงกูล. (2548). **จิตวิทยาในการสร้างความสุข**. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.

สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). **ขบวนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สาธิต พูลยรัตน์. (2556). **ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน: กรณีศึกษา กองพันทหารสื่อสารที่ 6 กองพลทหารราบที่ 6 จังหวัด ร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยสยาม.

สัณห์เพชร สายสรรพมงคล. (2559). **การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร**. งานวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59.